

قرآن از فتح ایران و روم خبر میدهد؟

۱ - نوبد پیغمبر

۲ - نامه پیغمبر بخسر و وفتح ایران

۳ - نامه پیغمبر به روم وفتح روم

۴ - نتیجه

لابد بخاطر دارد که سابقاً گفته‌یم آیه ۲۰ اذ سو ره فتح نوبد فتح روم را بسلمین داد و آن‌آیه این است: «واخْرِي لَمْ تَقْدِرُوا عَلَيْهَا قَدْ أَحْاطَ اللَّهُ بِهَا وَكَانَ اللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرًا» یعنی: «خداؤند (علوه بر غنائم خیر) وعدة غنیمتها دیگری که دسترسی آنها نداشته‌داد، خدا به آنها احاطه داشته و بر هر چیز توواناست».

این آیه با تفاوت غالبه مفسران اشاره به فتح ایران و روم است، همان ایران و رومی که هیچگاه بخيال عرب خطور نبيکرد که بتواند بر آنها غلبه پیدا کند زیرا عرب همیشه مطیع و تحت الحمایه بکی از آن دو دولت مقتند بود و پر واضح است که اينگونه موضعهای برای اين مردمی که بر حسب ظاهر دارای قدرت و بضاعت بودند چه اندازه مسرت آمیز بود.

نوبد پیغمبر

علوه بر اخبار قرآن، پیغمبر اکرم (ص) نیز بارها بسلمین مژده میداد که بر روم و فارس چیره خواهید شد هنگام حفر خندق مسلمانان بسنگی برخورد نهاد که هر چه کلنگ با آن می‌زدند از جا کنده نمی‌شد ۱ ناچار بحضور پیغمبر آمدند و موضوع اگر ارش دادند، آن حضرت کلنگ را گرفت و ضربت سختی به یکرستنگ نواخت، صدای اصطکاک آهن و منگ با نوای جالب تکبیر پیغمبر (ص) بگوش همه رسید در همان وقت از سنگ بر قی جهیه و نیز آن شکست و همین طور ضربت دوم و سوم را نواخت و هر مرتبه بر قی می‌جهیزد و تلشی از

تمعاشران علمی و فرهنگی و تاریخی ترتیب بدنهند و بخاطر حفظ اخلاق آدمیت و شرف انسانیت با نواندا به ایمان و عفت و تقوی دعوت کنند و حیا و شرم را به دو شیخ کان تزریق نمایند و روح با کی و طهارت را در آنها بدمند تا از این راه از آن‌لود کیهای اجتماع بکاهند و پشرف و فضیلت انسانیت و به نسل آینده مملکت خدمتی بکنند؛

سنگ شکسته میشد ، پس از جهش برق اول فرمود : «شام و قصر های سرخ زمین دوم را مشاهده نمود» و پس از روشنایی ضربت دوم فرمود : «قصر های سفید مداران (ایران) را دیدم » و در جهیدن برق سوم فرمود «قصر های یمن و صنعاء را ناشا کردم » آنگاه فرمود : «آن الله سيفتح لكم هذه المواطن : حتى أخداونها كشورها برای شامیگشاید ». جمعی از منافقین که دل تاریک و فکر کوتاه داشتند گفتند : «از کارهای محمد بشکفت نیستید که از یک طرف از ترس دشمن دور مدینه خندق میکند و از طرف دیگر بشما مردم ساده لوح وعده تصرف قصر های کسری و قبصه میدهد؟! » در جواب آنها آیه معروف قل اللهم مالک الملك توقي الملك من تشاء و تنزع الملك من تشاء نازل شد یعنی بکوای خدای صاحب مملکت مملکت را بهر که خواهی میدهی و از هر که خواهی میستانی ، (آیه ۲۶ سوره آل عمران) .

نامه پیغمبر بخسر و پرویز

او آخر سال ششم هجرت بود که رسول اکرم تصمیم گرفت برای پادشاهان و زمامداران هر کشود و استاندارها نامه ای ارسال دارد و آنها را بسوی اسلام دعوت نماید ، مراحل مقدماتی انجام یافت و در اوائل سال هفتم نامه ها دابوسله چند نفر از مسلمین که از هر جهت شاپستگی داشتند ارسال فرمود .

طبق بسیاری از مدارک تاریخی نامه ایکه بسوی خسرو شاهنشاه ایران ارسال شد بینصورت بود : بسم الله الرحمن الرحيم من محمد رسول الله الى كسرى عظيم فارس سلام على من اتبع الهدى و آمن بالله و رسوله و شهدان لا اله الا الله وحده لا شريك له و ان محمدا عيده و رسوله ادعوك بدعاية الاسلام فاني انار رسول الله الى الناس كافة لانذر من كان حياً ويحق القول على الكافرين اسلم تسلم فان ايت فعليك اثم المجنوس - محمد رسول الله

یعنی : «(این نامه) از طرف محمد فرستاده خداوند بسوی کسری بزرگ فارس است ، درود بر کسی که از راه داست پیروی نموده و ایمان بخداؤند و فرستاده او بیاورد ، و گواهی دهد که بجز (الله) خدالی نیست و محمد بنده رسول اوست ، من ترا بسوی اسلام دعوت میکنم چون من فرستاده خدا بسوی همه مردم هست تا آنانی را که دل ذننه دارند انذار کنم ، و بر کافرین حیثت تمام باشد (ای کسری !) اسلام آور تاز عاقبت بد دور باشی ، والا گناه هم مجنوس بگردن تو خواهد بود » .

مردی بنام عبدالله بن حذافة مأمور شد که نامه را بایران ببرد و شخصاً بست خود خسرو

بدهد . عبدالله باز مری داسخ بطرف ایران آمد ، واتفاقاً در همان سال دجله بنداد طبیان کرده بود ، وهم راهها خراب و مسدود شده بود ، عبدالله توانست با ذهنی طاقت فرسا خود را بدرباری که در دنیای آنروز بی نظیر بود بر ساند ، پس از یک سلسله تشریفات برای عبدالله ساعتی معین شد که حضور شاهنشاه بر سر و قتی وارد (کاخ ایض) خسروش بدون انجام تشریفات دربار که همه می بایست در برابر خسرو با کمال تواضع خم شوند ، بجای خود نشست شاه دستور داد که خدمتگذار مخصوص نامه را بگیرد عبدالله گفت مأموریت دارم که نامه را خودم بدمست خسرودهم ناچار خسرو پذیرفت و عبدالله شخصاً نامه را بدمست اداد ، آنگاه فرمان داد تا مترجم نامه را بپارسی ترجمه کنند ، همینکه مترجم جمله «اول» را باین مضمون «از طرف محمد فرستاده خدا بسوی کسری بزرگ فارس» ترجمه نمود خسرو برآشت و فریاده مهیبی زد و گفت : این محمد کیست که نام خود را بر اسم من مقدم داشته ، فوراً نامه را پاره کرد ! و سوزانید ! و نگذاشت بقیه ترجمه شود ، وقتی عبدالله بمنه آمد و سر گذشت را حضور رسول اکرم گذارش داد فرمود - اللهم همزق ملکه - خدا باملکتش را لازم پیاش .

فتح ایران

سن ۱۴ هجری که سیاه اسلام آماده جنگ رسمی با ایران شد و در آن زمان شاهنشاه ایران بزدگر دبود ، دوفتح برای مسلمین دایران پیش آمد که مایه تسلط آنها بر تمام ایران گردید بکی فتح پایتخت عظیم و بنیظیر ایران (تیسفون) که از شهرهای مدائن بود و بگری فتح نهادند که تاریخ آنرا فتح الفتوح مینامد .

اردوی مسلمین بفرماندهی سعد بن ابی واقع پس از فتح فادسیه و بابل و بحر سیر ، آسانی توانستند پایتخت را بتصرف در آورند وقتی بهر سیر تصرف شد فاصله آنها بایتخت بیش از دجله نبود ، ولی اتفاقاً در همان روزها دجله طبیان کرد ، و اعراب که امواج دیوانه آن را میدیدند ندست میهر اسیدند ، در هین هنگام برای سعد فرمانده کل خبر رسید که بزدگرد شروع بعمل خزانی نموده و اگر شتاب نکنید چیزی در پایتخت نخواهد ماند ، فرمانده ؟ سپاهیان را جمع نمود و آنها را برای عبور از دجله تشجیع نمود ، مردی بنام عاصم که بدل اوری معروف بود نئثه ماهرانه ای کشید و با شصت نفر سوارکار آزموده از دجله با آسانی عبور کرد تا شاه این بود که مرکب هارا از دو نوع نرم و ماده انتخاب کرد تا به او بیکدیگر از آب بگذرند ، آن شصت نفر که عبور کردند جمعی دیگر هم با آنها بیوستند ، سعد وقتی وضع را سهل و آسان دید فرمان عمومی داد اردو وارد دجله شد عبور دسته جمعی آنها با زمزمه مخصوص من «حسبنا الله ونعم الوکيل» که ورد آنها بود منظر مهیبی با آنها داده

بود بطوریکه ایرانیان از مشاهده آنهاست حیران و پرسشان حال شده بودند، سپاه با محل دجله رسید یزد گرد و بیشتر مردم پایتخت دو بفرار نهادند، گناه ایض شاهنشاهی بتصرف مسلمین درآمد سعدوارد ایوان کسری شدنمازفتح بجا آورد و فریضه نیاز جمهورا در پایتخت اداء نمود، و سه روز بعد از فتح شروع جمع و تقسیم اموال و ذخایر پایتخت نمود و مقدار کثیری برای مدینه فرستاد غنیمتی که از اموال و ظروف زرین و سیمین و جواهر و مواشی وغیر اینها نصیب آنها شد جدأ بی سابقه بود تنها یك قطعه فرش ابریشمین که به «یهار خسرو» معروف بود و شمشت گز در شصت گز بود و انواع گلها و گیاهها و درختها که شاخ و گلهای آنها بایسیم وزد و گوهر بر همان سلطنت شده بود و منظرة یك گلستان زیبا داشت و قتی در مدینه بمنظور تقسیم پاره نمودند و یك تکه آن سهم علی علیه السلام شده بیست هزار درهم فروخته شد، پس از فتح مدائن «جلولاء» را گرفتند و در لجن فتح نیز غنائم بسیاری باضافه عده ای از بانوان و دختران زیبای شاهزاده نصیب آنها شد بس از چند شهر دیگر نهادند رافت و در آنجا گنجهای خسرو با آنها تسلیم شد و بالآخره تدریجی استانهای آذربایجان وری و اصفهان و فارس و کرمان و سیستان وغیر اینها را گرفتند، و با این کیفیت یکی دیگر از خبرهای غیبی قرآن علی رغم مخالفین درست از آب درآمد و آنوقت کشود ایران زبر پرچم اسلام واقع شد.

نامه پیغمبر به رقل

نخستین نامه ایکه رسول اکرم به رقل امیر اطورو روم ارسال فرمود بدین مضمون بود:

بسم الله الرحمن الرحيم من محمد رسول الله إلى هرقل عظيم الروم سلام على من اتبع الهدى أما بعد فاني ادعوك بدعاهة الاسلام اسلم وسلم يقتك الله اجر كمرتين فان تو ليت فانما عليك اثم الاكارين ويا اهل الكتاب تعالوا الى كلمة سواء يسنوا ينكتم الان بعد الا الله ولا نشرك به شيئاً ولا يتخذ بعضنا بعضاً ربابا من دون الله فان تو لوا فقولوا اشهدوا بانكم مسلمون يعني : (نامه ایست) از طرف محمد فرستاده خدا بسوی هرقل بزرگ روم درود بر کسی که از راه داشت بیرونی نماید من ترا بسوی آمین اسلام دعوت میکنم اسلام را قبول کن تانجات یابی و خداوندان اجر عمل به آمین مسیح و اسلام پتو عنایت کند؛ و اگر نبیندیری گناه رعایا بگردن تو است . ای اهل کتاب یائید کله ای را که میانه ماوشی است بیندیرید که جز خدا را نپرستیم و کسی را با او شریک نکنیم و بعضی از ما بعضی را بخدای نگیرد .

همانروز که عبدالله بطرف ایران آمدیکی از اصحاب بنام دحیة بن خلیفة هم بطرف دوم حر کت

نود آنروزها مرقل در راه زیارت بیت المقدس بود ذیرا هنگام جنگ بالای ان نند کرده بود که اگر خسرو را شکست داد پیاده با آنجا برود، امپراتور در حصن بود که دیگر وارد شدو پس از تشریفاتی نامه را با او دسانید متر جم نامه را ترجیه کرد، هر قل در همان مجلس رسالت پیامبر را تصدیق نمود اما حاضر برای تبعیت از آین او نشد؛ بهر حال در سال هشتم دوباره رسول اکرم توسط حادث بن عییر نامه‌ای به رقل (۱) نوشت حامل نامه وقتی بزمین موته رسید یک نفر از درباریان سلطان روم اورا شناخت و بعد سفارت از پیغمبر همانجا اورا گردان زد؛ چون خبر کشته شدن او به پیغمبر رسید سخت ناراحت شد و تصمیم بر انتقام گرفت و سپاهی بموته فرستاد، و جنگ معروف موته بوقوع پیوست، ولی از این جنگ فتحی نصیب مسلمانان نشد اما مقاومت شدیدی که سه هزار نفر در برادر صد یا بقولی دویست هزار نفر رومی نشان دادند رعی در رومیان ایجاد نمود.

در سال نهم هجرت نیز سپاه فراوانی بسر کرد گی خود پیغمبر به تبوک آمد ولی جنگی رخ نداد، در زمان ابوبکر سپاه اسلام باز بجنگ رومیان شناختند دمشق را محاصره کرده بودند که ابوبکر از دنیارفت و در سال ۱۴ دمشق بتصوف آنها درآمد وقتی خبر به رقل رسید فریاد زد: ای شام الوداع الوداع سپس اردن و بیت المقدس را گرفتند و بالاخره تمام شام بتصوف آنها درآمد، در همان ایام هرقل بطرف قسطنطینیه فرار کرد. کم کم اسکندریه پایتخت دوم روم، و سپس تمام مصر ذیر بر چم اسلام آمد، و بطوف خلاصه کشمکش مسلمانان با رومیان ادامه پیدا کرد تا اینکه در سال ۱۹۰ هجری ییشتر تقاطر روم یعنی آن کشور پنهان وربکه از قسطنطینیه جنوب اروپا و آسیای صغیر و قشت شالی افريقا از معرض تاقيانوس اطلس قلمرو دولت او بود خراج گذار دولت اسلام شد.

راجح بقائهم روم همین نکته کافی است که بدانیم بعد از فتح شام آن قید غنائم از روم وايران جمع شده بود که برای همگی صحابه وظیفه سالیانه از هزار تا پنج هزار ددهم مقرر گردید و برخلاف پندار منافقین وعد قرآن باز درست از آب درآمد.

نتیجه

شاید لازم بتدیگر نباشد که غرض از این مقالات صرفاً ذکر داستان تاریخی نیست بلکه میخواهیم اثبات کنیم که اینگونه اخبار غیبی جز برای کسی که با عالم دیگر سروکار دارد پیغمبر نیست و این یکی از دلالت نبوت پیغمبر اسلام است.

(۱) بعضی این نامه‌ها برای حاکم بصری ضبط کرده‌اند.